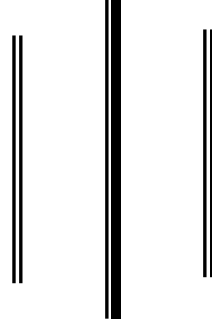
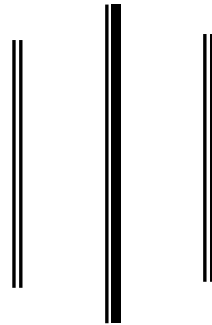

लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको गैर-स्थलगत
सुपरिवेक्षण प्रतिवेदन

आर्थिक वर्ष २०७९/८०
पहिलो त्रयमास - २०७९ असोज

नेपाल राष्ट्र बैंक
लघुवित्त संस्था सुपरिवेक्षण विभाग
बालुवाटार, काठमाडौं

बिषय-सूची

खण्ड (१)

१. परिचय उद्देश्य तथा संख्यात्मक विवरण

१.१ परिचय

१.२ उद्देश्य

१.३ प्रमुख संख्यात्मक विवरण

खण्ड (२)

२. लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको त्रैमासिक स्थिति

खण्ड (३)

३. निर्देशन पालना स्थिति

अनुसूचीहरु

क) **Key Financial Indicators**

ख) **Sources and Uses**

ग) **Progress Report**

खण्ड (१)

परिचय तथा उद्देश्य

१.१. परिचय

२०७९ असार मसान्तसम्ममा ६५ वटा “घ” वर्गका लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरु रहेकोमा मिर्मिरे लघुवित्त वित्तीय संस्था लि. ले बुद्धज्योती लघुवित्त वित्तीय संस्था लि. लाई प्राप्ती गरेपश्चात् यस बैंकको सुपरिवेक्षकीय दायराभिन्न २०७९ असोज मसान्तसम्म ६४ वटा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरु संचालनमा रहेका छन्। उक्त लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुले यस विभागमा पेश गरेको आर्थिक वर्ष २०७९/८० को पहिलो त्रयमाससम्मको अपरिष्कृत वित्तीय विवरणको आधारमा नेपाल राष्ट्र बैंक निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षण विनियमावली २०७४ को परिच्छेद ५ बमोजिम गैर-स्थलगत सुपरिवेक्षण (Off-site Supervision) गरी समग्र वित्तीय स्थितिको विश्लेषण तथा निर्देशन पालनाको अवस्था सहितको प्रतिवेदन प्रस्तुत गरिएको छ।

१.२. उद्देश्य

- (क) यस बैंकबाट वित्तीय कारोवार गर्न इजाजतपत्रप्राप्त “घ” वर्गका लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको समग्र वित्तीय अवस्थाको विश्लेषण एवम् मूल्याङ्कन गर्ने।
- (ख) गैर-स्थलगत सुपरिवेक्षणबाट प्राप्त पूर्वसावधानी संकेत (Early Warning Signals) को आधारमा स्थलगत निरीक्षणको लागि सूचना प्राप्त गर्ने।
- (ग) लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुबाट प्राप्त वित्तीय विवरण एवम् अन्य कागजातहरुको अध्ययनको आधारमा प्रचलित नियम कानून तथा निर्देशनहरुको पालना भए/नभएको यकिन गर्ने।

१.३. सीमा

- (क) प्रतिवेदनमा २०७९ असोज मसान्तमा संचालनमा रहेका लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको अपरिष्कृत वित्तीय विवरणहरु समावेश गरिएको छ।
- (ख) अनुपालनाको सन्दर्भमा यस बैंकबाट इजाजतपत्रप्राप्त “घ” वर्गका लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुलाई जारी गरिएको निर्देशन, २०७८ मा भएको व्यवस्थाको अनुपालना स्थितिलाई उल्लेख गरिएको छ।

खण्ड (२)
लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको त्रैमासिक स्थिति

२.१ पहुँच

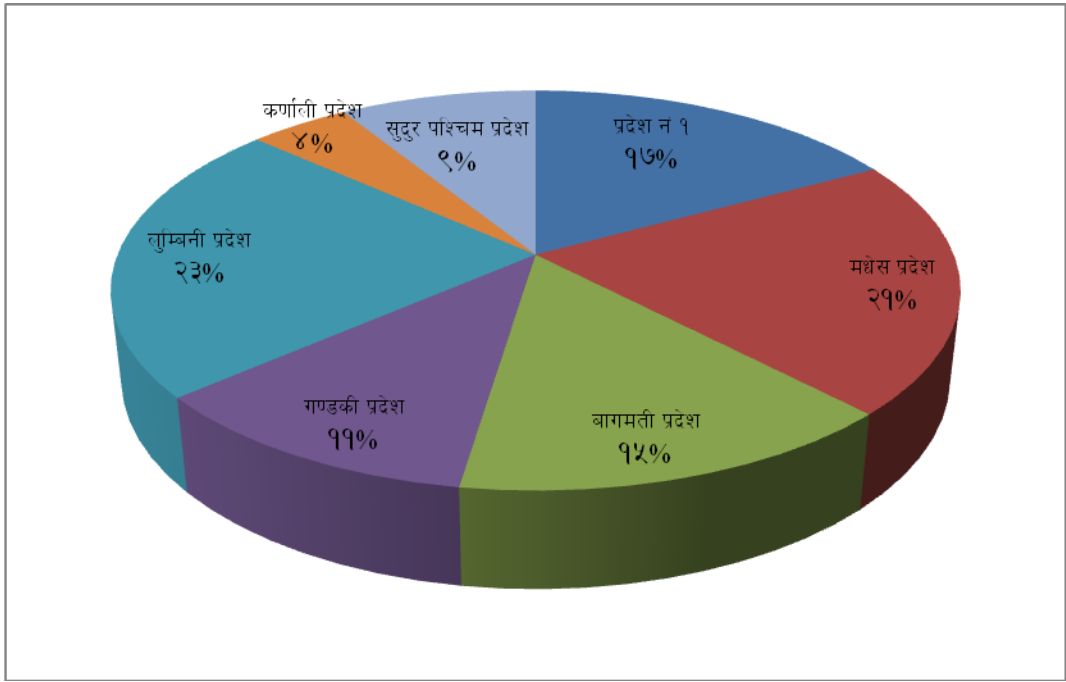
लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको संख्या मर्जर तथा एक्विजिसनका कारण घट्दो क्रममा रहेको देखिन्छ । २०७९ असार मसान्तसम्ममा ६५ वटा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरु रहेकोमा २०७९ असोज मसान्तसम्ममा ६४ वटा कायम भएको छ । ६४ वटा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरु मध्ये ४ वटा थोक कर्जा प्रदायक संस्था रहेका छन् भने बाँकी ६० वटा खुद्रा कर्जा प्रवाह गर्ने लघुवित्त संस्थाहरु रहेका छन् । लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको शाखा विस्तार पछिल्लो समयमा सुस्त गतिमा रहेको देखिन्छ । अघिल्लो आर्थिक बर्षको पहिलो त्रयमासमा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको शाखा संख्या ५.४१ प्रतिशतले वृद्धि भएकोमा यस आर्थिक बर्षको पहिलो त्रयमासमा भने ०.१२ प्रतिशतले मात्रै वृद्धि भएको देखिन्छ । समिक्षा अवधिमा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको सदस्य संख्या १.३१ प्रतिशतले वृद्धि भई ५९ लाख ३६ हजार र ऋणी संख्या ०.२४ प्रतिशतले वृद्धि भई ३३ लाख ११ हजार पुगेको छ ।

तालिका २.१: लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको पहुँच स्थिति

विवरण	२०७८ असार (१)	२०७८ असोज (२)	२०७९ असार (३)	२०७९ असोज (४)	प्रतिशत परिवर्तन	
					(२-१)/(१) *१००	(४-३)/(३) *१००
कुल संस्था संख्या	७०	६९	६५	६४	-१.४३	-१.५४
कुल शाखा संख्या	४,६२१	४,८७१	५,०६२	५,०६८	५.४१	०.१२
कार्य क्षेत्र रहेको जिल्ला	७७	७७	७७	७७	०.००	०.००
कुल केन्द्र संख्या (हजारमा)	३६३	३८४	४२९	४३६	५.७६	१.६३
कुल समूह संख्या (हजारमा)	१,१८३	१,२३९	१,३५२	१,३७१	४.७०	१.४१
कुल सदस्य संख्या (हजारमा)	५,१९१	५,४०३	५,८६०	५,९३६	४.०८	१.३१
कुल ऋणी संख्या (हजारमा)	२,९९२	३,०७७	३,३०३	३,३११	२.८२	०.२४
कुल कर्मचारी संख्या	२०,८७२	२१,९०८	२३,३०३	२३,३७४	४.९६	०.३०
राष्ट्रिय स्तरका संस्था*	४७	४७	४६	४६		
क्षेत्रीय/जिल्ला स्तरका संस्था	८	७	६	५		
प्रादेशिकस्तरका संस्था	१५	१५	१३	१३		

*उपरोक्त राष्ट्रिय स्तरका संस्थाहरुमध्ये थोक कर्जा प्रदायक संस्थाहरुको संख्या ४ रहेको छ ।

चार्ट २.१: प्रदेशगत रुपमा लघुवित्त वित्तीय संस्थाको शाखा उपस्थिति (प्रतिशतमा)

प्रदेशगत रुपमा लघुवित्त वित्तीय संस्थाको शाखाहरु लुम्बिनी प्रदेशमा सबैभन्दा बढी रहेको देखिन्छ । २०७९ असोज मसान्तसम्ममा उक्त प्रदेशमा भएका शाखाको संख्या कुल शाखा संख्याको २३ प्रतिशत (११६२ शाखा) रहेको छ । पहुँचका हिसावले कर्णाली प्रदेशमा लघुवित्त संस्थाको उपस्थिति न्यून रहेको देखिन्छ । उक्त प्रदेशमा कुल शाखा संख्याको ४ प्रतिशत मात्रै शाखाहरु (२३० शाखा) रहेका छन् ।

२.२ पुँजीकोष

लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको पुँजीकोषको स्थिति समग्रमा सन्तोषजनक रहेको छ । यस बैंकबाट इजाजतपत्रप्राप्त “घ” वर्गका लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुलाई जारी गरिएको निर्देशन- २०७८ को निर्देशन नं. १ अनुसार लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुले आफ्नो जोखिम भारित सम्पत्तिको आधारमा न्यूनतम प्राथमिक पुँजी र पुँजीकोष क्रमशः ४ प्रतिशत र ८ प्रतिशत कायम गर्नु पर्ने वैधानिक प्रावधान रहेको छ । २०७९ असोज मसान्तमा समग्रमा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको जोखिम भारित सम्पत्तिको अनुपातमा प्राथमिक पुँजी र पुँजीकोष क्रमशः १२.२२ प्रतिशत र १३.३५ प्रतिशत रहेको छ । समीक्षा अवधिमा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको चुक्ता पुँजी २०७९ असार मसान्तको तुलनामा ०.८६ प्रतिशतले र जोखिम भारित सम्पत्ति २.०८ प्रतिशतले बढेको छ । अघिल्लो आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको चुक्ता पुँजी र जोखिम भारित सम्पत्ति क्रमशः १.४२ प्रतिशत र ८.८० प्रतिशतले बढेको थियो ।

तालिका २.२: पुँजीकोष सम्बन्धी विवरण

(रु. करोडमा)

विवरण	२०७८ असार (१)	२०७८ असोज (२)	२०७९ असार (३)	२०७९ असोज (४)	प्रतिशत परिवर्तन	
					(२-१)/(१) *१००	(४-३)/(३) *१००
चुक्ता पुँजी	२,४७३.९८	२,५०९.२०	३,००९.३१	३,०३५.२०	१.४२	०.८६
प्राथमिक पुँजी	४,५७३.८५	४,९९६.४१	५,६६९.११	५,९५४.७८	९.२४	५.०४
पुँजी कोष	४,९९६.३५	५,४२९.९२	६,२०८.०३	६,५०५.५४	८.६८	४.७९
जोखिम भारित सम्पत्ति	३९,६६९.८८	४३,१६०.३८	४७,७४२.५६	४८,७३३.७०	८.८०	२.०८
प्राथमिक पुँजी /जोखिम भारित सम्पत्ति अनुपात (प्रतिशत)	११.५३	११.५८	११.८७	१२.२२		
पुँजी कोष/जोखिम भारित सम्पत्ति अनुपात (प्रतिशत)	१२.५९	१२.५८	१३.००	१३.३५		

२.३ वित्तीय स्रोत संकलन

थोक कर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको सापटी रकममा सामान्य वृद्धि भएको छ । यस्ता लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको प्रमुख वित्तीय स्रोत पुँजी र सापटी रहेको छ । २०७९ असोज मसान्तसम्ममा थोक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुले ५० अर्ब ५५ करोड वित्तीय स्रोत संकलन गरेका छन् जुन २०७९ असार मसान्तको तुलनामा ६.७२ प्रतिशतले बढेको देखिन्छ । आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को पहिलो त्रयमासमा वित्तीय स्रोत संकलनमा ७.२८ प्रतिशतले वृद्धि भएको थियो । लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुले प्राथमिक पुँजीको बढीमा ३० गुणासम्म वित्तीय स्रोत परिचालन गर्नसक्ने व्यवस्था रहेको छ । २०७९ असोज मसान्तसम्ममा वित्तीय स्रोत संकलन अघिल्लो त्रयमासको प्राथमिक पुँजीको ५.७० गुणा रहेको छ ।

तालिका २.३ : वित्तीय स्रोत संकलन सम्बन्धी विवरण (थोक कर्जा प्रदायक)

(रु. करोडमा)

विवरण	२०७८ असार (१)	२०७८ असोज (२)	२०७९ असार (३)	२०७९ असोज (४)	प्रतिशत परिवर्तन	
					(२-१)/ १)*१००	(४-३)/ ३)*१००
(क) बचत	-	-	-	१३२.९५	-□	-
(ख) सापटी	४,१३७.४२	४,४३८.५३	४,७३६.८४	४,९२२.१३	७.२८	३.९१
कुल वित्तीय स्रोत संकलन	४,१३७.४२	४,४३८.५३	४,७३६.८४	५,०५५.०८	७.२८	६.७२
प्राथमिक पुँजी (अघिल्लो त्रयमास)	७२०.३८	७४५.३१	८४७.५७	८८६.३४		
वित्तीय स्रोत संकलन/प्राथमिक पुँजी अनुपात(गुणा)	५.७४	५.९६	५.५९	५.७०		

खुद्रा कर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूले बचत संकलन रकम बढाएका छन् भने उक्त संस्थाहरूले लिने सापटी रकममा संकुचन आएको छ । २०७९ असोज मसान्तसम्ममा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूले बचत संकलन रू. १ खर्ब ६२ अर्ब ८७ करोड र सापटी रू. १ खर्ब ८६ अर्ब १३ करोड गरी जम्मा रू. ३ खर्ब ४९ अर्ब वित्तीय स्रोत संकलन गरेका छन् । उक्त बचत संकलन र सापटी रकम अघिल्लो आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को पहिलो त्रयमासमा क्रमशः ५.७८ र १०.५९ प्रतिशतले बढेकोमा यस आर्थिक वर्षको पहिलो त्रयमासमा बचत संकलन २.४२ प्रतिशतले बढेको छ भने सापटी रकम ०.०५ प्रतिशतले घटेको छ । २०७९ असोज मसान्तसम्ममा खुद्रा कर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूको वित्तीय स्रोत संकलन अघिल्लो त्रयमासको प्राथमिक पुँजीको ७.३० गुणासम्म पुगेको छ (तालिका २.४) । प्राथमिक पुँजीको बढीमा ३० गुणासम्म वित्तीय स्रोत परिचालन गर्नसक्ने व्यवस्था रहेको छ ।

तालिका २.४: वित्तीय स्रोत संकलन सम्बन्धी विवरण (खुद्रा कर्जा प्रदायक)

(रु. करोडमा)

विवरण	२०७८ असार (१)	२०७८ असोज (२)	२०७९ असार (३)	२०७९ असोज (४)	प्रतिशत परिवर्तन	
					(२-१)/ (१)*१००	(४-३)/ (३)*१००
(क) बचत	१३,०४२.५४	१३,७९७.०४	१५,९०२.२८	१६,२८६.६६	५.७८	२.४२
(ख) सापटी	१६,५९७.४९	१८,३५५.२१	१८,६२१.३२	१८,६१२.८९	१०.५९	(०.०५)
कुल वित्तीय स्रोत संकलन	२९,६४०.०३	३२,१५२.२५	३४,५२३.५९	३४,८९९.५५	८.४८	१.०९
प्राथमिक पुँजी (अघिल्लो त्रयमास)	३,५४२.७१	३,८२८.५४	४,५५८.८०	४,७८२.७७		
वित्तीय स्रोत संकलन/प्राथमिक पुँजी अनुपात (गुणा)	८.३७	८.४०	७.५७	७.३०		

२.४ कर्जा तथा सापटी

२०७९ असोज मसान्तसम्ममा थोक कर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूको निष्क्रिय कर्जाको अनुपातमा वृद्धि भएको छ । थोक कर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूले प्रवाह गरेको कुल कर्जा तथा सापटी रकम २०७९ असारको तुलनामा ३.०४ प्रतिशतले वृद्धि भई २०७९ असोज मसान्तमा रू. ५९ अर्ब ७० करोड पुगेको छ । समीक्षा अवधिमा उक्त लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूको कुल कर्जा तथा सापटीमध्ये निष्कृत्य कर्जा रु. २८ करोड अर्थात ०.४६ प्रतिशत मात्र रहेको छ । २०७९ असार मसान्तमा निष्कृत्य कर्जाको अनुपात ०.४१ प्रतिशत रहेको थियो भने २०७८ असोज मसान्तमा यस्तो अनुपात ०.३६ प्रतिशत मात्र रहेको थियो । समीक्षा अवधिमा निष्क्रिय कर्जा १७.३७ प्रतिशतले बढेको छ भने सक्रिय कर्जा २.९८ प्रतिशतले बढेको छ । गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा निष्क्रिय कर्जा १२.०६ प्रतिशतले घटेको थियो भने सक्रिय कर्जा ७.०३ प्रतिशतले बढेको थियो ।

तालिका २.५: कर्जा तथा सापटको वर्गीकरण (थोक कर्जा)

(रु. करोडमा)

कर्जा विवरण	२०७८ असार (१)	२०७८ असोज (२)	२०७९ असार (३)	२०७९ असोज (४)	प्रतिशत परिवर्तन	
					(२-१)/ (१)*१००	(४-३)/ (३)*१००
सक्रिय कर्जा	४,७९८.२२	५,१३५.५६	५,७७०.३८	५,९४२.६०	७.०३	२.९८
निष्क्रिय कर्जा	२१.००	१८.४७	२३.५४	२७.६३	(१२.०६)	१७.३७
कुल कर्जा तथा सापट	४,८१९.२२	५,१५४.०३	५,७९३.९२	५,९७०.२३	६.९५	३.०४
निष्क्रिय कर्जा अनुपात	०.४४	०.३६	०.४१	०.४६		

२०७९ असोज मसान्तसम्ममा खुद्रा कर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको निष्क्रिय कर्जा रकममा उल्लेखनिय वृद्धि भएको छ । खुद्रा कर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुले प्रवाह गरेको कुल कर्जा तथा सापट रकम २०७९ असारको तुलनामा १.४६ प्रतिशतले बढेर २०७९ असोज मसान्तमा रु. ३ खर्ब ९७ अर्ब ४८ करोड पुगेको देखिन्छ । यसैगरी २०७९ असोज मसान्तमा निष्क्रिय कर्जा रु.१४ अर्ब ७३ करोड अर्थात ३.७१ प्रतिशत रहेको छ । २०७९ असार मसान्तमा निष्क्रिय कर्जाको अनुपात २.५६ प्रतिशत रहेको थियो । समीक्षा अवधिमा निष्क्रिय कर्जाको वृद्धिदर ४६.७१ प्रतिशत छ भने सक्रिय कर्जाको वृद्धिदर ०.२७ प्रतिशत रहेको छ जुन गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा क्रमशः १८.६३ र १०.४२ प्रतिशतले बढेको थियो ।

तालिका २.६: कर्जा तथा सापटको वर्गीकरण (खुद्रा कर्जा)

(रु. करोडमा)

कर्जा विवरण	२०७८ असार (१)	२०७८ असोज (२)	२०७९ असार (३)	२०७९ असोज (४)	प्रतिशत परिवर्तन	
					(२-१)/ (१)*१००	(४-३)/ (३)*१००
सक्रिय कर्जा	३०,७९३.२३	३४,०००.८४	३८,१७०.४६	३८,२७५.१२	१०.४२	०.२७
निष्क्रिय कर्जा	९४२.९५	१,११८.६७	१,००४.२०	१,४७३.२८	१८.६३	४६.७१
कुल कर्जा तथा सापट	३१७३६.१८	३५११९.५०	३९१७४.६६	३९७४८.४०	१०.६६	१.४६
निष्क्रिय कर्जा अनुपात	२.९७	३.१९	२.५६	३.७१		

२०७९ असोज मसान्तसम्ममा क्षेत्रगत कर्जा प्रवाहतर्फ लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुबाट कृषि क्षेत्रतर्फ कर्जा प्रवाहको हिस्सा बढेको छ । लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुले २०७९ असोज मसान्तमा प्रवाह गरेको कुल कर्जाको ४६.८६ प्रतिशत कृषि क्षेत्रमा प्रवाह भएको देखिन्छ । २०७९ असार मसान्तमा कृषि क्षेत्रमा ४६.११ प्रतिशत कर्जा प्रवाह भएको थियो । आर्थिक वर्ष २०७९/८० को पहिलो त्रयमाससम्ममा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुले प्रवाह गरेको कुल कर्जा मध्ये घरेलु तथा लघु उद्योग क्षेत्रमा २.७२ प्रतिशत र सेवा व्यवसाय क्षेत्रमा २९.६८ प्रतिशत कर्जा प्रवाह भएको देखिन्छ ।

तालिका २.७: कर्जा तथा सापटको क्षेत्रगत वर्गीकरण

कर्जा विवरण	२०७९ असार (रु. करोडमा)	२०७९ असार (प्रतिशत)	२०७९ असोज (रु. करोडमा)	२०७९ असोज (प्रतिशत)
कृषि	२०,७३५.५५	४६.११	२१,४२३.८०	४६.८६
घरेलु तथा लघु उद्योग	१,५०७.५७	३.३५	१,२४३.८०	२.७२
सेवा व्यवसाय	१३,६०१.७७	३०.२५	१३,५६८.२८	२९.६८
थोक कर्जा	५,७९३.९२	१२.८८	५,९७०.२३	१३.०६
अन्य	३,३२९.७७	७.४०	३,५१२.५२	७.६८
जम्मा	४४,९६८.५८	१००.००	४५,७१८.६३	१००.००

२०७९ असोज मसान्तसम्ममा थोक कर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको कुल कर्जा नोक्सानी व्यवस्था र निष्क्रिय कर्जामा नोक्सानी व्यवस्था बढेको छ । २०७९ असोज मसान्तमा उक्त लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको कुल कर्जा नोक्सानी व्यवस्था २०७९ असार मसान्तको तुलनामा १०.६५ प्रतिशतले बढेर रु. १ अर्ब २१ करोड पुगेको छ । जसमध्ये निष्क्रिय कर्जा नोक्सानी व्यवस्था २०७९ असार मसान्तको तुलनामा ७.६१ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. २१ करोड पुगेको छ । अघिल्लो आर्थिक वर्षको पहिलो त्रयमासमा कुल कर्जा नोक्सानी व्यवस्था रकम ३.९७ प्रतिशतले बढेको थियो भने निष्क्रिय कर्जा नोक्सानी व्यवस्था रकम २.७२ प्रतिशतले घटेको थियो ।

तालिका २.८: कर्जा नोक्सानी व्यवस्था (थोक कर्जा प्रदायक)

(रु. करोडमा)

कर्जा विवरण	२०७८ असार (१)	२०७८ असोज (२)	२०७९ असार (३)	२०७९ असोज (४)	प्रतिशत परिवर्तन	
					(२-१)/ (१)*१००	(४-३)/ (३)*१००
सक्रिय कर्जामा नोक्सानी व्यवस्था	७८.८३	८३.१८	८९.३३	९९.४४	५.५१	११.३१
निष्क्रिय कर्जामा नोक्सानी व्यवस्था	१८.१४	१७.६५	१९.६२	२१.११	(२.७२)	७.६१
कुल कर्जा नोक्सानी व्यवस्था	९६.९७	१००.८२	१०८.९५	१२०.५५	३.९७	१०.६५
कुल कर्जामा कुल कर्जा नोक्सानी व्यवस्था (अनुपात)	२.०१	१.९६	१.८८	१.९६		

२०७९ असोज मसान्तसम्ममा खुद्रा कर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको कुल कर्जा नोक्सानी व्यवस्था र निष्क्रिय कर्जामा नोक्सानी व्यवस्थामा वृद्धि भएको छ । २०७९ असोज मसान्तमा उक्त लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको कुल कर्जा नोक्सानी व्यवस्था २०७९ असार मसान्तको तुलनामा १०.४३ प्रतिशतले बढेर रु. ११ अर्ब ७३ करोड पुगेको छ । जसमध्ये निष्क्रिय कर्जा नोक्सानी व्यवस्था २०७९ असार मसान्तको तुलनामा २७.९२ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ६ अर्ब ६७ करोड पुगेको छ । अघिल्लो आर्थिक वर्षको पहिलो

त्रयमासमा कुल कर्जा नोक्सानी व्यवस्था रकम ५.१४ प्रतिशत र निष्क्रिय कर्जा नोक्सानी व्यवस्था रकम १३.८८ प्रतिशतले बढेको थियो ।

तालिका २.९: कर्जा नोक्सानी व्यवस्था (खुद्रा कर्जा प्रदायक)

(रु. करोडमा)

कर्जा विवरण	२०७८ असार (१)	२०७८ असोज (२)	२०७९ असार (३)	२०७९ असोज (४)	प्रतिशत परिवर्तन	
					(२-१)/ (१)*१००	(४-३)/ (३)*१००
सक्रिय कर्जामा नोक्सानी व्यवस्था	४९२.०४	४७४.७९	५४०.६८	५०५.९६	(३.५१)	(६.४२)
निष्क्रिय कर्जामा नोक्सानी व्यवस्था	४८७.०२	५५४.६२	५२१.१६	६६६.६६	१३.८८	२७.९२
कुल कर्जा नोक्सानी ब्यवस्था	९७९.०६	१०२९.४१	१०६१.८३	११७२.६२	५.१४	१०.४३
कुल कर्जामा कुल कर्जा नोक्सानी ब्यवस्था (अनुपात)	३.०९	२.९३	२.७१	२.९५		

२०७९ असोज मसान्तमा खुद्रा कर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको धितो कर्जाको अंशमा सामान्य वृद्धि भएको छ भने लघु व्यवसाय कर्जाको अंशमा सामान्य हास आएको छ । २०७९ असोज मसान्तमा खुद्रा कर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको धितो कर्जासँग कुल कर्जा तथा सापटको अनुपात १८.६९ प्रतिशत रहेको छ । यस्तो अनुपात २०७९ असार मसान्तमा १८.२० प्रतिशत प्रतिशत रहेको थियो । लघु व्यवसाय कर्जाको अंश पनि २०७९ असारमा ७४.८७ प्रतिशत रहेकोमा २०७९ असोजमा ७४.७७ प्रतिशत पुगेको छ ।

तालिका २.१०: धितो कर्जा कुल कर्जा अनुपात (खुद्रा कर्जा प्रदायक)

(रु. करोडमा)

विवरण	२०७८ असार (१)	२०७८ असोज (२)	२०७९ असार (३)	२०७९ असोज (४)	प्रतिशत परिवर्तन	
					(२-१)/ (१)*१००	(४-३)/ (३)*१००
धितो कर्जा	६,०६७.८५	६,३७३.१८	७,१२९.९९	७,४३०.८९	५.०३	४.२२
लघु व्यवसाय कर्जा	२३,४०७.५७	२६,१८६.६२	२९,३३१.८२	२९,७२०.६४	११.८७	१.३३
अन्य कर्जा	२,२६०.७७	२,५५९.७०	२,७१२.८५	२,५९६.८८	१३.२२	(४.२८)
कुल कर्जा तथा सापट प्रदान	३१,७३६.१८	३५,११९.५०	३९,१७४.६६	३९,७४८.४०	१०.६६	१.४६
धितो कर्जा /कुल कर्जा तथा सापट (प्रतिशत)	१९.१२	१८.१५	१८.२०	१८.६९		
लघु व्यवसाय कर्जा/कुल कर्जा तथा सापट (प्रतिशत)	७३.७६	७४.५६	७४.८७	७४.७७		
अन्य कर्जा /कुल कर्जा तथा सापट (प्रतिशत)	७.१२	७.२९	६.९३	६.५३		

२.५ लगानी

लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूको लगानीमा वृद्धि भएको छ । २०७९ असोज मसान्तमा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूको कुल लगानी रु. ८ अर्ब पुगेको छ जुन २०७९ असार मसान्तको तुलनामा ३१.२४ प्रतिशतले बढी हो । अघिल्लो आर्थिक वर्षको पहिलो त्रयमासमा कुल लगानी ८.३१ प्रतिशतले घटेको थियो । लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूले मुद्धती निक्षेपमा २०७९ असोज मसान्तसम्म रु. ६ अर्ब २७ करोड राखेका छन् जुन रकम २०७९ असार मसान्तको तुलनामा ४०.७९ प्रतिशतले बढी हो । अघिल्लो आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा मुद्धती निक्षेपमा राखेको रकम १४.४० प्रतिशतले घटेको थियो । लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूले समीक्षा अवधिमा मुद्धती निक्षेपमा गरेको लगानीमा उल्लेखनीय वृद्धि भएको देखिन्छ ।

तालिका २.११: लगानी विवरण

(रु. करोडमा)

विवरण	२०७८ असार (१)	२०७८ असोज (२)	२०७९ असार (३)	२०७९ असोज (४)	प्रतिशत परिवर्तन	
					(२-१)/ (१)*१००	(४-३)/ (३)*१००
सरकारी सुरक्षणपत्र	५५.७३	४६.८७	७५.९६	८४.७४	(१५.९०)	११.५६
शेयर तथा डिभेन्चर	१३.२६	११.४२	९.३५	९.३५	(१३.८२)	(०.००)
मुद्धती निक्षेप	१,३३४.७१	१,१४२.५६	४४५.१९	६२६.७९	(१४.४०)	४०.७९
अन्य लगानी	६७.५५	१४८.०८	७९.०५	७९.०९	११९.२२	०.०६
जम्मा लगानी	१,४७१.२५	१,३४८.९३	६०९.५५	७९९.९७	(८.३१)	३१.२४

२.६ जोखिम भारित सम्पत्ति र कुल सम्पत्ति

२०७९ असोज मसान्तमा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूको कुल सम्पत्ति र जोखिम भारित सम्पत्ति दुवै बढेको छ । उक्त अवधिमा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूको कुल सम्पत्ति रु. ५ खर्ब १६ अर्ब ४० करोड पुगेको छ । यो २०७९ असार मसान्तको तुलनामा १.६६ प्रतिशतले बढी हो । अघिल्लो आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा कुल सम्पत्ति ७.८६ प्रतिशतले बढेको थियो । २०७९ असोज मसान्तमा कुल जोखिम भारित सम्पत्ति (Risk Weighted Assets) कुल सम्पत्तिको ९४.३७ प्रतिशत रहेको छ जुन २०७९ असार मसान्तमा ९३.९९ प्रतिशत रहेको थियो ।

तालिका २.१२: कुल सम्पत्ति र जोखिम भारित सम्पत्तिको विवरण

(रु. करोडमा)

विवरण	२०७८ असार (१)	२०७८ असोज (२)	२०७९ असार (३)	२०७९ असोज (४)	प्रतिशत परिवर्तन	
					(२-१)/ (१)*१००	(४-३)/ (३)*१००
कुल सम्पत्ति	४३,४७३.६८	४६,८९२.०९	५०,७९४.३२	५१,६४०.००	७.८६	१.६६
जोखिम भारित सम्पत्ति	३९,६६९.८८	४३,१६०.३८	४७,७४२.५६	४८,७३३.७०	८.८०	२.०८
जोखिम भारित सम्पत्ति/कुल सम्पत्ति अनुपात (प्रतिशत)	९१.२५	९२.०४	९३.९९	९४.३७		

२.७ मुनाफा स्थिति

समीक्षा अवधिमा अधिल्लो आर्थिक वर्षको पहिलो त्रयमासको तुलनामा थोक कर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको खुद मुनाफामा ह्रास आएको छ । २०७९ असोज मसान्तसम्ममा उक्त लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको ब्याज आमदानी रु. १ अर्ब ७० करोड र ब्याज खर्च रु. ९५ करोड रहेको छ । समीक्षा अवधिमा यस्ता लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुले रु. ४१ करोड खुद मुनाफा गरेका छन् जुन अधिल्लो आर्थिक वर्षको प्रथम त्रयमासको तुलनामा १२.७९ प्रतिशतले कम हो ।

तालिका २.१३: मुनाफा स्थिति (थोक कर्जा प्रदायक)

(रु. करोडमा)

विवरण	२०७८ असार (१)	२०७८ असोज (२)	२०७९ असार (३)	२०७९ असोज (४)	प्रतिशत परिवर्तन	
					(३-१)/ (१)*१००	(४-२)/ (२)*१००
ब्याज आमदानी	३६१.५१	१०३.८६	५५२.३४	१६९.७८	५२.७९	६३.४६
ब्याज खर्च	१४७.३३	५३.४९	२९१.४८	९४.७९	९७.८४	७७.२२
संचालन आमदानी	२२४.२९	५४.९८	२७५.३४	७९.५१	२२.७६	४४.६३
खुद नाफा/नोक्सान	१०६.६९	४७.२१	१६५.३०	४१.१७	५४.९४	(१२.७९)

समीक्षा अवधिमा अधिल्लो आर्थिक वर्षको पहिलो त्रयमासको तुलनामा खुद्रा कर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको खुद मुनाफामा उल्लेखनिय ह्रास आएको छ । उक्त लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको २०७८ असोज मसान्तमा खुद मुनाफा रु. २ अर्ब ५८ करोड रहेकोमा ६०.६२ प्रतिशतले ह्रास भई २०७९ असोज मसान्तमा खुद मुनाफा १ अर्ब २ करोड पुगेको छ । समीक्षा अवधिमा उक्त लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको ब्याज आमदानी रु. १४ अर्ब २५ करोड र ब्याज खर्च रु. ८ अर्ब ५१ करोड रहेको छ (तालिका २.१४)। यस अवधिमा सञ्चालित ६० खुद्रा कर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरु मध्ये १६ वटा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरु खुद नोक्सानीमा रहेको देखिन्छ ।

तालिका २.१४: मुनाफा स्थिति (खुद्रा कर्जा प्रदायक)

(रु. करोडमा)

विवरण	२०७८ असार (१)	२०७८ असोज (२)	२०७९ असार (३)	२०७९ असोज (४)	प्रतिशत परिवर्तन	
					(३-१)/ (१)*१००	(४-२)/ (२)*१००
ब्याज आमदानी	४,१६८.८१	१,२११.४९	५,४४४.७९	१,४२५.४९	३०.६१	१७.६६
ब्याज खर्च	१,६८०.६१	५५३.३२	२,७६०.७३	८५०.७३	६४.२७	५३.७५
संचालन आमदानी	३,१३८.९५	८४९.८६	३,३७५.७५	७२९.६१	७.५४	(१४.१५)
खुद नाफा/नोक्सान	१,०७५.९२	२५८.१२	१,०५६.४८	१०१.६५	(१.८१)	(६०.६२)

२.८ तरलता स्थिति

समीक्षा अवधिमा सर्वसाधारणबाट निक्षेप संकलन गर्ने लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको तरल सम्पत्तिमा वृद्धि भएको छ । सर्वसाधारणबाट निक्षेप संकलन गर्ने लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरु निर्धन उत्थान लघुवित्त वित्तीय संस्था र छिमेक लघुवित्त वित्तीय संस्था मात्र रहेका छन् । २०७९ असोज मसान्तमा उक्त लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको तरल सम्पत्ति २०७९ असारको तुलनामा ९.७२ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ३ अर्ब ९४ करोड पुगेको छ ।

तालिका २.१५: तरलता स्थिति (सर्वसाधारणबाट निक्षेप संकलन गर्ने संस्था)

(रु. करोडमा)

विवरण	२०७८ असार (१)	२०७८ असोज (२)	२०७९ असार (३)	२०७९ असोज (४)	प्रतिशत परिवर्तन	
					(२-१)/ (१)*१००	(४-३)/ (३)*१००
नगद	४.५४	४.३७	३.४९	६.९६	(३.८५)	९९.२८
नेपाल राष्ट्र बैंक मौज्दात	९४.९३	११८.६४	१०१.१०	११०.९९	२४.९७	९.७७
बैंक तथा वित्तीय संस्था मौज्दात	२१२.५७	२१८.०३	१७८.३५	२०१.०८	२.५७	१२.७४
सरकारी सुरक्षणपत्रमा लगानी	५५.७३	४६.८७	७५.९६	७४.७६	(१५.९०)	(१.५८)
कुल तरल सम्पत्ति	३६७.७८	३८७.९०	३५८.९१	३९३.७८	५.४७	९.७२
कुल बचत तथा निक्षेप (अघिल्लो त्रयमास)	३,७२०.५०	३,८२५.८६	४,००२.६१	४,५२०.२३		
कुल सापटी (अघिल्लो त्रयमास)	१,२७४.२७	१,२५३.९९	१,१४७.१३	१,१०६.६०		
तरल सम्पत्ति/ कुल बचत तथा निक्षेप (प्रतिशत)	९.८९	१०.१४	८.९७	८.७१		
तरल सम्पत्ति/ कुल बचत निक्षेप तथा सापटी (प्रतिशत)	७.३६	७.६४	६.९७	७.००		
वैधानिक तरलता अनुपात	४.२५	४.४०	४.२०	४.१४		
अनिवार्य मौज्दात अनुपात	२.४५	२.४०	३.१८	३.१६		

२०७९ असोज मसान्तमा तरल सम्पत्ति/कुल बचत तथा निक्षेप अनुपात ८.७१ प्रतिशत रहेको छ । २०७९ असार मसान्तमा यस्तो अनुपात ८.९७ प्रतिशत रहेको थियो । सर्वसाधारणबाट निक्षेप संकलन गर्ने लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको २०७९ असोज महिनाको वैधानिक तरलता अनुपात र अनिवार्य मौज्दात अनुपात क्रमशः ४.१४ प्रतिशत र ३.१६ प्रतिशत रहेको छ । समग्रमा सर्वसाधारणबाट निक्षेप संकलन गर्ने लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको अनिवार्य नगद मौज्दात र वैधानिक तरलता अनुपात तोकिएको न्यूनतम दरभन्दा बढी नै रहेको छ ।

तालिका २.१६: तरलता स्थिति (सर्वसाधारणबाट निक्षेप संकलन नगर्ने संस्था)

(रु. करोडमा)

विवरण	२०७८ असार (१)	२०७८ असोज (२)	२०७९ असार (३)	२०७९ असोज (४)	प्रतिशत परिवर्तन	
					(२-१)/ (१)*१००	(४-३)/ (३)*१००
नगद	४७.५७	४९.६८	३३.६५	५४.८०	(१२.३७)	६२.८५
नेपाल राष्ट्र बैंक मौज्जात	७९.४०	७४.७०	७५.२९	८०.९९	४.६२	७.६८
बैंक तथा वित्तीय संस्था मौज्जात	२,३९७.८३	२,९९२.६३	९,६४०.९५	९,४६०.३९	(९९.८९)	(९०.९७)
सरकारी सुरक्षणपत्रमा लगानी	-	-	-	९.९८	०.००	-
कुल तरल सम्पत्ति	२,५९६.८०	२,२२९.०९	९,७४९.०९	९,६०६.०७	(९९.४३)	(८.९७)
कुल बचत (अघिल्लो त्रयमास)	९,०००.३३	९,२९६.६८	९,७९४.४३	९९,३८२.०५		
कुल सापटी (अघिल्लो त्रयमास)	९९,०७९.६६	९९,४८०.९२	२९,६४६.६०	२२,२५९.५५		
तरल सम्पत्ति/ कुल बचत (प्रतिशत)	२७.९६	२४.९८	९७.८६	९४.९९		
तरल सम्पत्ति/ कुल बचत तथा सापटी (प्रतिशत)	८.९७	७.७७	५.५६	४.७८		
अनिवार्य मौज्जात अनुपात	०.५५	०.६२	०.६०	०.५६		

सर्वसाधारणबाट निक्षेप संकलन नगर्ने लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूको कुल तरल सम्पत्तिमा ह्रास आएको छ । सर्वसाधारणबाट निक्षेप संकलन नगर्ने लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूको २०७९ असोज मसान्तमा तरल सम्पत्ति २०७९ असारको तुलनामा ८.९७ प्रतिशतले ह्रास भई रु. ९६ अर्ब ६ करोड पुगेको छ । २०७९ असार मसान्तमा ९७.८६ प्रतिशत रहेको तरल सम्पत्ति/कुल बचत अनुपात २०७९ असोज मसान्तमा भने ९४.९९ प्रतिशत रहेको छ । समीक्षा अवधिमा सर्वसाधारणबाट निक्षेप संकलन नगर्ने लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूको बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहेको मौज्जात घटेको छ । समग्रमा सर्वसाधारणबाट निक्षेप संकलन नगर्ने लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूको २०७९ असोज महिनाको अनिवार्य मौज्जात अनुपात ०.५६ प्रतिशत रहेको छ (तालिका २.१६) । सर्वसाधारणबाट निक्षेप संकलन नगर्ने कुल ६२ मध्ये ६९ वटा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूको अनिवार्य नगद मौज्जात तोकिएको दर भित्रै रहेको छ ।

खण्ड (३)

निर्देशन पालनाको स्थिति

नेपाल राष्ट्र बैंकबाट जारी निर्देशनहरु अन्तर्गत पुँजीकोष, वित्तीय स्रोत संकलन, अनिवार्य मौज्जात, कर्जा वर्गीकरण तथा नोक्सानी व्यवस्था, प्रति ग्राहक कर्जा सीमा, ब्याजदर सम्बन्धी व्यवस्था, लगानी सम्बन्धी व्यवस्था आदिको निर्देशन पालना सम्बन्धमा विभिन्न वित्तीय संस्थाहरुको स्थिति यस खण्डमा विश्लेषण गरिएको छ ।

३.१ पुँजीकोष अनुपात

यस बैंकको निर्देशन बमोजिम लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुले कुल जोखिम भारित सम्पत्तिको ४ प्रतिशत प्राथमिक पुँजी र ८ प्रतिशत पुँजीकोष कायम गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा २०७९ असोज मसान्तको अपरिष्कृत वित्तीय विवरणको आधारमा सुपर लघुवित्त वित्तीय संस्था लि. को पुँजीकोष ८ प्रतिशत भन्दा कम रहेको देखिन्छ । उक्त संस्थालाई शीघ्र सुधारात्मक कारवाही सम्बन्धी विनियमावली २०७४ को विनियम ३ को खण्ड (ग) बमोजिमको कारवाही गरिएको छ । बाँकी अन्य सबै लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुले पुँजीकोष सम्बन्धी निर्देशनको पालना गरेको देखिन्छ ।

३.२ वित्तीय स्रोत संकलन

अघिल्लो त्रयमासमा कायम रहेको प्राथमिक पुँजीको बढीमा ३० गुणासम्म वित्तीय स्रोत संकलन गर्न पाउने विद्यमान व्यवस्था रहेकोमा २०७९ असोज मसान्तमा सम्पूर्ण लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुले सो निर्देशनको पालना गरेको देखिन्छ ।

३.३ कर्जा वर्गीकरण तथा कर्जा नोक्सानी व्यवस्था

(क) सक्रिय कर्जा नोक्सानी व्यवस्था

यस बैंकको निर्देशन बमोजिम २०७९ असोज मसान्तमा लघुवित्त वित्तीय संस्थाले असल र सुक्ष्म निगरानी कर्जाका लागि क्रमश १.३ प्रतिशत र ५ प्रतिशत तथा बीमित कर्जाको हकमा उपरोक्त व्यवस्थाको २५ प्रतिशत नोक्सानी व्यवस्था कायम गरेको देखिन्छ । साथै सक्रिय कर्जाका लागि कुल कर्जा रकमको १.३२ प्रतिशत बराबर कर्जा नोक्सानी व्यवस्था कायम गरेको देखिन्छ ।

(ख) निष्क्रिय कर्जा नोक्सानी व्यवस्था

यस बैंकको निर्देशन बमोजिम २०७९ असोज मसान्तमा लघुवित्त वित्तीय संस्थाले निष्क्रिय कर्जा लाई कमसल, शंकास्पद र खराब कर्जामा वर्गीकरण गरी क्रमश २५, ५० र १०० प्रतिशत तथा बीमित कर्जाको हकमा उपरोक्त व्यवस्थाको २५ प्रतिशत नोक्सानी व्यवस्था कायम गरेको देखिन्छ ।

२०७९ असोज मसान्तमा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको कुल कर्जामा निष्क्रिय कर्जा अनुपात ३.२८ प्रतिशत रहेको देखिन्छ । साथै निष्क्रिय कर्जाका लागि कुल कर्जा रकमको १.५ प्रतिशत बराबर कर्जा नोक्सानी व्यवस्था कायम गरेको देखिन्छ ।

३.४ धितो कर्जा र कुल कर्जा अनुपात

लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूले आफूले प्रदान गरेको कुल कर्जाको एक-तिहाई (३३.३३ प्रतिशत) मा नबढ्ने गरी धितो लिई लघु उद्यम कर्जा प्रदान गर्नसक्ने व्यवस्था रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७९ असोज मसान्तमा धितो कर्जा कुल कर्जाको १८.६९ प्रतिशत रहेको देखिन्छ ।

३.५ अनिवार्य मौज्जात अनुपात

यस बैंकबाट इजाजतपत्रप्राप्त “घ” वर्गका लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूले कुल बचत दायित्वको ०.५ प्रतिशत (सर्वसाधारणबाट निक्षेप संकलन गर्नेको हकमा २ प्रतिशत) अनिवार्य मौज्जात अनुपात कायम गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा २०७९ असोज मसान्तमा समता घरेलु लघुवित्त वित्तीय संस्था लि. बाहेक अन्य सबै लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूले सो निर्देशनको पालना गरेको देखिन्छ ।

३.६ तरल सम्पत्ति अनुपात

यस बैंकबाट इजाजतपत्रप्राप्त “घ” वर्गका लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूलाई जारी गरिएको निर्देशन २०७८ अनुसार सर्वसाधारणबाट निक्षेप संकलन नगर्ने “घ” वर्गका लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूले आफ्नो कुल बचत दायित्वको २.५ प्रतिशत तरल सम्पत्ति अनुपात तथा सर्वसाधारणबाट निक्षेप संकलन गर्ने “घ” वर्गका लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूले आफ्नो कुल बचत तथा निक्षेप दायित्वको ४ प्रतिशत वैधानिक तरलता अनुपात कायम गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा २०७९ असोज मसान्तमा सम्पूर्ण लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूले सो व्यवस्थाको पालना गरेको देखिन्छ ।

३.७ नेपाल राष्ट्र बैंकमा पठाउनुपर्ने विवरण सम्बन्धमा

यस बैंकबाट जारी भएको निर्देशन नं. ९ बमोजिम वित्तीय विवरणहरू यस बैंकमा पठाउनु पर्ने व्यवस्थाको सम्बन्धमा २०७९ असोज मसान्तसम्ममा सम्पूर्ण लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूले आवश्यक कागजात तथा वित्तीय विवरणहरू पठाइरहेको देखिन्छ ।

-०-